LASTEN OSASTO

ILWACO, WASH.

Tämä on ensi kerta kun minä kirjotan Toverittareen. Minä olen 11 v. vanha ja olen kuudennessa luokassa ensi vuonna. Minulla on kaksi siskoa ja yksi veli ja isä ja äiti. Minun siskojeni nimet ovat Sophia ja Laina ja veljeni nimi on Alvar. Minun vanhin siskoni on 16 vuotias ja toinen on 14 vuotias. Veljeni on kuuden kuukauden vanha. Minun isäni kalastaa. Tänä kesänä ei tule paljon kaloja.

Terveheys kaikille Toverittaren pikkulukijoille.

Celia Viitala.

TROUT CREEK, MICH.

Halloo, kaikki pikkulukijat. Ajattelin, että piirrän jonkun rivin aikani kuluksi. Tämä on ensimäinen kerta kun kirjotan Toverittareen. Minun äitini tilaa Toveritarta ja hän mielellään lukee sitä lehteä, ja minäkin hen mielellänä sitä.

Minä olen yhdentoista vuoden vanha ja olen viidennessä luokassa koulussa.

Me asumme farmilla ja meillä on seitsemän lehmää ja vasikka ja yksi hevonen ja joitakin kanoja. Me olemme asuneet tällä farmilla jo kahdeksan vuotta. Minulla on kolme siskoa ja niitten nimet ovat Linda, Olga ja Ester ja yksi veikko, hänen nimensä on William. Täällä on oikein hyvin kasvanut heinä ja muut kylvöt. Mutta jotkut kasvit eivät ole kasvaneet oikein hyvin tänä vuonna.

Meillä alkaa koulu ensi kuussa.

Ehkä lopetan tällä kertaa. Piirrän toisenkin kerran tähän lehteen.

Sylvia Kähkönen.

TIMMINS, ONT.

Minä olen oikein iloinen saadessani kirjottaa tämmöisen uutisen, että täällä on perustettu lasten osasto. Sanna Kannasto oli täällä, hän puhui meille lapsille historiasta ja muistakin asioista. Meillä on presidentti, jäsenkirjuri, organiseeraaja ja muitakin virkailijoita. Ensi pyhänä meillä on ensimäinen kokous, se on 6 p. elokuuta. Meitä on yli 40 jäsentä ja 4 opettajaa. Toivon, että kaikki pikku lapset käyvät koulua. Nyt on marja-aika enkä ehdi enempää kirjottaa, mutta koetan ensikerralla kirjottaa enemmän.

Terveheys kaikille Toverittaren pienille lukijoille. Sylvi Hakala.

ÄITI

(Jatkoa kymmenennellä sivulla)

partaansa ja asettaen kyynäspäänsä pöytää vasten, katseli Pavelia hyvin tarkkaan.

"Tämmöistä se on", virkkoi hän, aivan kuin olisi jatkanut jotakin alotettua keskustelua. "Minun täytyy saada puhua avonaisesti kanssanne. Huomasin teidät jo kauan aikaa ennen tuloani. Me asumme melkein ovet vastakkain. Näin paljon väkeä tulevan luoksenne, eikä yhtään huomalaista, eikä pahaa elämää. Tämä juuri on pääasia. Jos ihmiset eivät herätä paholaista, herättävät huomiota ihan paikalla. Miksi niin? Siinäpä se! Siksi kaikkein silmät ovat iskettyt minuun, kun elän erillänä, enkä loukkaa ketään."

Hänen puheensa kaikui vapaasti ja sujuvasti. Siinä oli kajahdus, joka voitti luottamusta.

"Niin. Jokainen puhuu toistä. Minun isäntäni kutsuvat teitä kerettiläiseksi, sillä te ette käy kirkossa. Minä en myös käy kirkossa. Sitte ilmestyivät nuo lentolehdet. Tekö ne keksitte?"

"Minä!" vastasi Pavel, hellittämättä katsettansa Rybinista. Rybin katsoi samoin tiukasti Pavelin kasvoihin.

"Sinäkö yksin!" huudahti äiti, tullen huoneeseen. "Sinä et ollut yksin."

Pavel hymyili, samoin teki Rybin.

Äiti meni pois aivastellen, hieman loukkautuneena, ettei hänen sanoillensa lainattu mitään huomiota.

"Nuo lentolehdet ovat hyvin keksityt. Ne herättävät väkeä. Niitä on ilmestynyt jo kaksitoista, eikö niin?"

"Niin on."

"Olen lukenut ne kaikki! Aivan niin. Joskus ne eivät ole tarpeeksi selviä, ja niissä on muutamia tarpeettomia asioita. Mutta kun mies puhuu paljon niin on aivan luonnollista, että hän joskus ilmaisee aatteensa siinä muodossa."

Rybin hymyili. Hampaansa olivat lujat ja valkoiset.

"Sitte seurasi kuulustelu. Se liitti minut teihin enemmän kuin mikään muu. Te ja vähävenäläinen ja Nikolai, kaikki jouduitte heidän aineikseen!" Hän pysähtyi hakeaksensa oikeaa sanaa ja katseli ikkunasta, naputellen pöytää sormillansa. "He huomasivat päätöksenne. Te teette työnne, teidän arvokkaisuutenne, niin he sanoivat, ja me teemme mitä meille kuuluu. Vähävenäläinen on myös hieno mies. Joku päivä sitte kuulin kuinka hän puhui tehtaassa ja silloin mietin mielessäni: "tuota miestä on vaikea saada vaikenemaan; kuolema on ainoa mikä häneen tepsii! Mikä rohkea olento! Luotatteko minuun, Pavel?"

"Luotan, minä luotan teihin!" virkkoi Pavel, päätänsä nyökyttäen.

"Se on oikein. Katsokaa! Olen neljäkymmenen vuoden vanha, olen kaksi kertaa teitä vanhempi, ja olen nähnyt kaksikymmentä kertaa enemmän kuin te. Kolme pitkää vuottaa kulutin jalkojani luihin saakka, marssiessani armeijassa. Olen ollut kahdesti naimisissa. Olen matkustanut Kauka-asiassa, ja tunnen duhoboreja. He eivät ole elämän mestareita, ei, sitä he eivät ole."

Äiti kuunteli mielenkiinnolla hänen suoraa puhettansa. Häntä miellytti nähdä vanhemman miehen tulevan poikansa luokse, ja puhuvan ikäänkuin olisi hän tunnustanut jotakin. Mutta Pavel näytti kohtelevan vierastansa liian lyhyesti, ja äiti, joka halusi saada keskustelua herttaisemmaksi, kysäsi Rybinilta: "Kenties haluatte jotain syödä?"

"Kiitoksia, äiti! Olen jo syönyt illalliseni. Te siis arvelette, Pavel, ettei elämä kulje niinkuin sen pitäisi?"

Pavel nousi ylös ja alkoi astella huoneessa edestakaisin, asettaen kätensä selkänsä taakse.

"Se kulkee hyvää latua", vastasi hän. "Nytkin juuri, esimerkiksi, toi se teidät tänne luokseni avoimin sydämin. Me, jotka työskentelemme koko elämämme — kiinnymme sen kautta toisiimme enemmän ja enemmän joka päivä. Aika on tuleva, jolloin me kaikki tulemme liittymään toisiimme. Elämä on järjestetty väärin meitä kohtaan, ja se on tehty meille rasitukseksi. Mutta samalla, kuitenkin, avaa elämä itse meidän silmämme huomaamaan sen katkeran tarkoituksen, ja osoittaa se itse ihmiselle kuinka hänen on jouduttaminen sen kulkua. Me kaikki ajattelemme juuri siten miten elämme."

"Totta, totta. Mutta odottakaahan!" Rybin keskeytti hänet. "Ihmisen pitäisi unsiutua — sitä minä ajattelen! Kun hän tulee likaiseksi, vie hänet kylpyyn, anna hänelle aika pesu, pane puhtaat vaatteet hänen yllensä — ja hän alkaa voida hyvin. Eikö niin? Ja jos sydän käypi tahraiseksi, ota nahka pois sen ympäriltä, vaikkapa verta vuotaisi ja pese ja pueta se uudelleen. Eikö totta? Kuinkas muutoin voisi puhdistaa sisäisen ihmisen? Siinäpä se!"

Pavel alkoi puhua kiihkeästi ja katkerasti jumalasta, tsaarista, hallituksen auktoriteeteistä, tehtaasta ja kuinka vieraissa maissa työväki -nousee oikeuksiensa puolesta. Rybin hymyili välistä, ja löi sormensa joskus pöytään, ikäänkuin olisi merkinnyt jonkun aikajakson. Silloin tällöin huudahti hän lyhyesti: "Niin!"

Ja kerta virkkoi hän nauraen hiljaa: "Te olette niin nuori. Tunnette ihmisiä niin vähän!"

Pavel virkkoi vakavasti, pysähtyen hänen eteensä: "Älkäämme puhuko nyt siitä mikä on vanha tai nuori. Katsokaamme mieluummin kenen ajatukset ovat todellisempia."

"Mielestämme on meitä petetty myös jumalan suhteen. Minä myös ajattelen että uskonto on väärä ja meille vahingollinen."

Tässä tuli äiti keskeyttämään. Kun poikansa puhui jumalasta ja kaikesta mikä koski hänen uskoansa häneen, halusi hän kohdata hänen katseensa ja pyytää hiljaa pojaltansa, ettei hän särkisi sydäntänsä teräviillä, katkerilla epäuskon sanoilla. Ja hänestä tuntui että Rybin, vanhempi mies, oli myös tyytymätön ja loukattu. Mutta kun Rybin tyynesti asetti kysymyksensä Pavelille, ei hän saattanut enää kauemmin hillitä itseänsä, ja hän virkkoi varmasti: "Kun puhutte jumalasta, toivoisin että olisitte varovaisempia; saatte tehdä mitä tahdotte, onhan teillä palkinto työssänne." Riipaisten henkeänsä jatkoi hän vielä suuremmalla kiihkolla: "Mutta minä olen vanha nainen, eikä minulla ole mihin turvaisin, jos otatte jumalan minulta pois."

Silmänsä täyttyivät kyynelillä. Hän pesi astioita ja sormensa vapisivat.

"Te ette ymmärtäneet meitä, äiti!" virkkoi Pavel lempeästi ja ystävällisesti.

"Anteeksi, äiti" lisäsi Rybin hitaalla, täyteläisellä äänellä. Hän katsoi Paveliin ja hymyili. "Uuhdin että olette liian vanha leikkaamaan poikki siteenne."

"En puhunut", jatkoi Pavel, "hyvästä ja armollisesta jumalasta, johon te uskotte, mutta siitä jumalasta, jolla papit meitä uhkaavat rangaistuksella, jonka nimessä he uhkaavat pakottaa meitä kaikkia toteuttamaan muutamien pahaa tahtoa."

(Jatk.)

KIRJEITÄ

PORTLAND, ORE.

Naisten kehitysseuralla oli kokous elokuun 3 päivänä, jossa käsiteltiin seuraavia asioita:

Naisten iltamista olivat yleistulot $31.55. Menosta ei ollut vielä tietoa, jätettiin seuraavaan kokoukseen.

Ohjelma seuraavassa kokouksessa tulee olemaan: runo, Anna Elo, nyrkkilehden toimittaa ja lukee Tilda Korhonen, teesejä lukee Maria Routtu, keskustelukysymyksen "Miten perhepalveljoita on järjestettävä", alustaa Tilda Korhonen. Ohjelman esittäjistä oli useampia välttämättömien esteiden tähden poissa, joten ohjelma supistui hyvin vähiin. Toimittamansa nyrkkilehden luki Tilda Korhonen. Alustus komitean laatimat alustukset naisten neuvottelukokoukselle, luki Sofia Blom. Alustukset oli hyväksynyt osaston agitatsionitoimikunta, ei aiheuttanut keskustelua vaan hyväksyttiin sellaisenaan ja päätettiin lähettää Toverittareen julaistavaksi. Hilma Harju ehdotti keskusteltavaksi, miksi naiset, jotka ovat olleet mukana vuosikausia sosialistisessa toiminnassa, ovat jääneet tietopuolisuudessa enemmän takapajulle kuin samanverran aikaa mukana olleet miestoverit, vaikka naisilla on ollut tilaisuus saada luettavakseen sama kirjallisuus, samat sanomalehdet, sekä olleet kuunneltavana samat puhujat kuin miehilläkin. Tästä seurasi vilkas keskustelu, tuotiin esille monenlaisia syitä, jotka estävät naisia kehittämästä itseään. Useat puheenvuoronkäyttäjät moitiskelivat naisia leväperäisyydestä itsensä kehittämiseen nähden tuoden esille, että naiset mieluummin lukevat romaaneja kuin työväen sanomalehtiä, tai mitään vakavampaa kirjallisuutta. Käyvät vapaahetkinään kylässä ryyppäämässä kahvia, puhellen uusista puvnista ja moitiskellen naapureita. Toiset taas olivat sitä mieltä, että nykyaikana, jolloin naiset ovat pakoitettuja raatamaan pitkiä työpäiviä kodin ulkopuolella, itsensä ja perheensä ylläpitämiseksi ja toimittamaan kaikki kotiaskareet illalla työstä palattua, ovat niin rasitettuja monista tehtävistään, että itsensä kehittäminen jää sivuasiaksi, jota vastoin mies tehtyään päivän työtä, voi illalla kotiin tultuaan istua lukemaan sanomalehtiä tai muuta kirjallisuutta, lähteä kokouksiin, jossa voi seurata yleisiä asioita, keskustella ja vältellä päivän tärkeimmistä kysymyksistä, vaan nainen saa jäädä kotiin lapsia hoitamaan ja toimittamaan monia tehtäviä, jotka ovat välttämättömiä kodille ja perheelle. Työläisnainen on yleensä huonommassa asemassa nykyisessä yhteiskunnassa kuin mies. Useammalla työalalla ei naisilla ole rajoitettua työaikaa, joten he joutuvat raatamaan sietämättömän pitkiä työpäiviä, näin ollen jää naisille vähemmän aikaa itsensä kehittämiselle kuin miehille. Keskustelua mainitusta kysymyksestä päätettiin jatkaa seuraavassa kokouksessa, joka pidetään elokuun 17 päivänä kello 8 illalla. Silloin annetaan myöskin evästyksiä edustajille naisten neuvottelukokoukseen.

Hilma Harju.

ROCKLIN, CALIF.

Maantieltä temmattu.

"Voi pyhä yksinkertaisuus!" täytyy huudahtaa, kun ajattelee näitä Rocklinin valkoisia. Kyllä ne ovat olleet suut ammollaan huutamassa sosialistien raakuuksista ja valmiit tuomitsemaan Suomen työläiset kaikki roskajoukkona tapettaviksi ja olleet hyvillään, että he ovat kermakerrosihmisiä ja parempia kuin tavalliset kuolevaiset. Ovathan ne sen jo näyttäneetkin. Joku päivä sitten (eräällä murtimopahasella, joka ei kovinkaan paljon ole käynissä silloin kun toiset isännät vain ovat työtä teettäneet) union miehet menivät puhuttelemaan lakonrikkureja, niin emäntä oli huutanut kuin riivattu, kironnut ja haukkunut henkilökohtaisesti ja luvannut ampua jokaisen union jäsenen, joka tulee hänen maallensa. Isäntä oli kahden nyrkin pukannut yhtä lakkolaista selkään ja syytänyt vaikka minkälaisia kiroseroja. Tämä sama isäntä on ollut keräämässä avustusta Karjalan rosvoretkellijöille ja poika puristellut samaa lakkolaista käsivarresta, vaan ei tuo lakkolainen ottanut pahoin loukkaantuakseen, ei ainakaan hengenvaarallisesti.

Huokaus pääsee hyvilläkin päivillä ja lakossa sitä ollaan elkä näy heikkenimisen merkkejäkään. Lakkolaisten puolesta rintama on eheä. Sillä lailla vain pojat ja tytöt! Tytöt, peskää vain pyykkiä ja kulkekaa huoneitten siivoamisessa. Sama asia se on tytöille kuin pojillekin. Äidit ja lapset siitä enimmän kärsivät. On oltu semmoisessakin lakossa Suomessa v. 1907, jossa ei ole ollut äideillä antaa pienokaisilleen leipää kun nämä rukoilivat äiditiään edes pientä murusta. Äiti koetti vakuuttaa, ettei hänellä ole antaa leipää ja kapitalismi ei sääli heitä, silloin kun se ei saa olla riistämässä. Mutta pienokaiset eivät siihen tyytyneet, ne vaativat leipää vatsansa täytteeksi. Äiti murtui, valitti sitä, että jos ei olisi maallista lakia niin vaimentaisi heidän hautonsa. — Tuli vuosi 1918 ja luulen, että Suomen valkohallituksella oli laki puolellansa vaientaakseen näidenkin sankarien äänen. Mutta heidän henkensä elää ja kutsuu tuhansia ja miljoonia taisteluun sorrettujen puolesta ja vaatimaan työntekijöille kaiken. Eläköön pienokaiset ja äidit ja isät, jotka rehellisesti tahtovat taistella oikeuksiensa puolesta. Käskynä olkoon: Joka ei työtä tee, ei hänen syömänkään pidä. — Äiti.

WAUKEGANIN, Ill., S. S. Osaston virralliset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena torstaina, alkaen kello 8 illalla.— Ohjelmakokoukset joka toinen ja neljäs torstai, alkaen samoin kello 8.